

Proračunski vodič za građane

Uvodna riječ Župana

Poštovane građanke i građani Primorsko-goranske županije

Pored svih aktivnosti koje provodimo u želji približavanja rada županijske uprave široj javnosti, ove godine smo po prvi put izradili i Vodič uz Proračun kao još jedan korak u jačanju transparentnosti Županije.

Županijski proračun složeni je financijski dokument u kojem se ponekad ni stručnjacima nije lako snalaziti te se ovim Vodičem želi na jedan jednostavan, razumljiv i slikovit način dati uvid u temeljne proračunske pojmove, županijske prihode i rashode, projekte, aktivnosti i temeljne županijske politike.

Svrha ovog Vodiča, osim povećanja transparentnosti rada Županije i informiranja naših građana o načinu raspolaganja javnim sredstvima, je i povećanje interesa javnosti za županijske aktivnosti i projekte te, u konačnici, i njenoj većoj uključenosti u proračunske procese Županije.

Nadam se da smo u tome uspjeli. Ovaj dokument namijenjen je vama, a mi smo na raspolaganju za sve vaše prijedloge i sugestije.

Zlatko Komadina, dipl.ing.
Župan Primorsko-goranske županije

OPĆENITO O PRORAČUNU

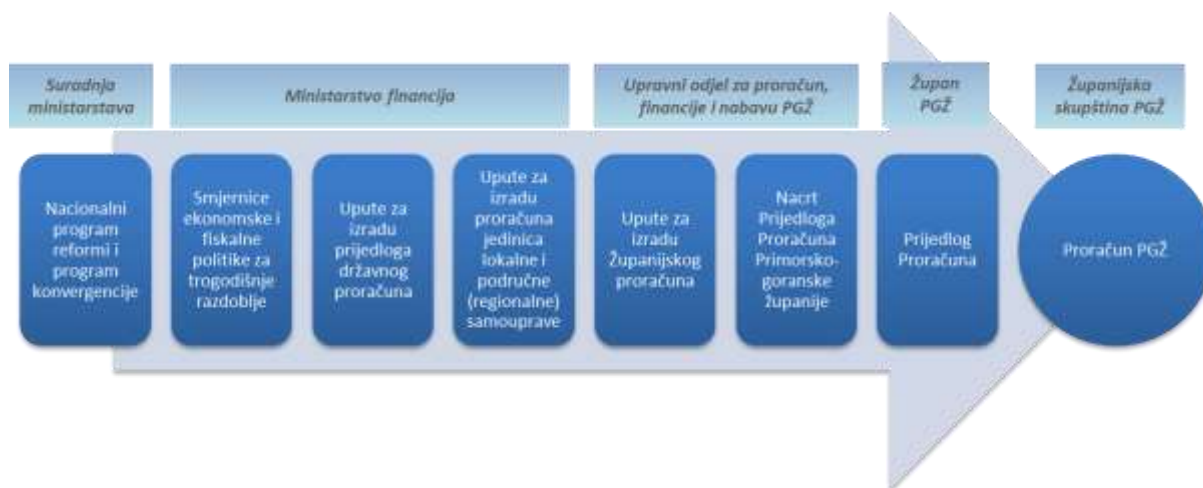
Što je proračun?

Županijski Proračun je dokument kojim se u skladu sa zakonom procjenjuju prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije za jednu godinu, a donosi ga Županijska skupština kao njezino predstavničko tijelo.

Uz proračun za sljedeću godinu Županijska skupština donosi i projekcije za iduće dvije godine pa govorimo o trogodišnjem proračunskom okviru.

Kako nastaje Proračun?

Iako Županijski proračun predstavlja najvažniji financijski dokument Županije može ga se promatrati i sa pravnog, političkog, ekonomskog i socijalnog aspekta i upravo ta njegova složena priroda zahtijeva strogo formalan pristup pri njegovom planiranju, izradi i donošenju sa jasno utvrđenim odgovornostima za pojedinu fazu.

Glavne funkcije **Županijskog proračuna** su:

- Da prikazuje najvažnije ciljeve Županije u fiskalnoj godini.
- Da služi kao instrument kojim se utječe na ekonomsko stanje lokalnog okruženja.
- Da služi kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava.

Osnovne informacije koje pruža proračun

Kao dokument kojim se najavljuje način prikupljanja i distribuiranja županijskih prihoda, Županijski proračun mora dati informaciju o:

- ukupnom iznosu raspoloživih prihoda Županije
- načinu kako će se prihodi ostvariti
- ukupnom iznosu javne potrošnje
- rasporedu raspoloživih sredstava na pojedine javne funkcije, programe, aktivnosti i projekte

Od čega se proračun sastoji?

Struktura i izgled Županijskog proračuna propisana je Zakonom o proračunu i čini ga:

- **Opći dio Proračuna** - sastoji se od Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja u kojima su prihodi i primici prikazani prema prirodnim vrstama, a rashodi i izdaci prema ekonomskoj namjeni kojoj služe.
- **Posebni dio Proračuna** – u njemu su iskazani svi planirani rashodi i izdaci razvrstani prema propisanim proračunskim klasifikacijama koje omogućuju lakše praćenje i snalaženje u Proračunu.

Proračunske klasifikacije jesu: organizacijska, programska, funkcijska, ekonomska, lokacijska te izvori financiranja.

Iz posebnog dijela proračuna moguće je utvrditi koje su to aktivnosti i projekti koje Županija planira financirati, vrste rashoda i izdataka koje se u njima pojavljuju, iz kojih sredstava se isti financiraju, te tko je organizacijski nadležan za provedbu planiranih aktivnosti i projekata

- *Plan razvojnih programa* - dokument sastavljen za trogodišnje razdoblje, koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. U naravi, Plan razvojnih programa predstavlja poveznicu Proračuna sa Županijskom razvojnom strategijom, odnosno njenim strateškim ciljevima i prioritetima.

Što su to proračunski korisnici?

Proračunski korisnici Primorsko-goranske županije jesu one ustanove kojima je Županija osnivač i koje se većim dijelom financiraju iz županijskog Proračuna i navedene su u Registru korisnika proračuna koji se objavljuje u Narodnim novinama. Županija trenutno ima 91 proračunskog korisnika među kojima je: 7 ustanova u zdravstvu, 5 ustanova u socijalnoj skrbi, 3 ustanove u kulturi, 31 osnovna škola, 30 srednjih škola, 4 učenička doma te 3 ustanove iz područja zaštite prirode, prostornog uređenja i ruralnog razvoja.

Osim proračunskih korisnika Županija je nadležna i za Županijsku upravu za ceste Primorsko-goranske županije koja ima status izvanproračunskog korisnika što znači da Županija ima odlučujući utjecaj na upravljanje.

Financijski planovi svih županijskih proračunskih korisnika sastavni su dio Proračuna Primorsko-goranske županije tako da možemo govoriti o konsolidiranom županijskom proračunu kojeg čini proračun Županije i financijski planovi svih njezinih proračunskih korisnika.

Što je Odluka o izvršavanju proračuna?

Uz svaki proračun na lokalnoj i regionalnoj razini donosi se i Odluka o izvršavanju proračuna za tu fiskalnu godinu. Tim dokumentom se utvrđuju razna pitanja vezana za izvršenje proračuna kao što su upravljanje financijskom i nefinancijskom imovinom, opseg zaduživanja i jamstva, korištenje namjenskih prihoda, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava i dr. Ukratko, Odlukom o izvršavanju proračuna utvrđuju se „pravila igre“ za sve korisnike proračuna za fiskalnu godinu.

Rebalans proračuna

Jedno od najvažnijih proračunskih načela je načelo uravnoteženosti prema kojem ukupna visina raspoloživih sredstva mora odgovarati ukupnoj visini planiranih rashoda i izdataka.

Tijekom fiskalne godine, koja je relativno duga, može doći do neusklađenosti planiranih prihoda/primitaka i rashoda/izdataka, pa se njihovo ponovno uravnoteženje vrši putem rebalansa proračuna.

Sudjelovanje u izradi proračuna

Osim upravnih odjela Županije i županijskih proračunskih korisnika i građani, pravne osobe i druge zainteresirane strane imaju mogućnost uključivanja u proces izrade proračuna na način da mogu dostaviti svoje komentare na Nacrt prijedloga Proračuna Primorsko-goranske županije putem, za to predviđenog, obrasca u sklopu savjetovanja s javnošću.

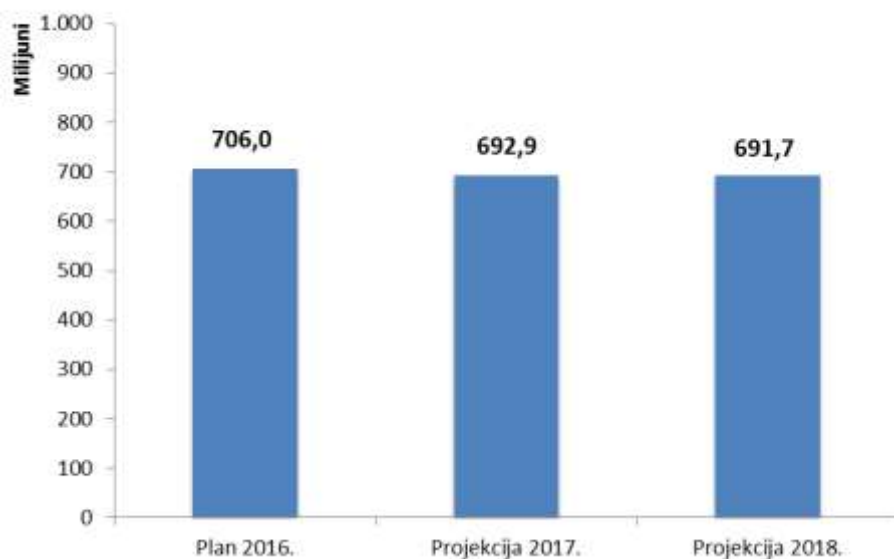

PRORAČUN PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Proračun za 2016. godinu

Županijska skupština Primorsko-goranske županije usvojila je Proračun Primorsko-goranske županije za 2016. godinu i projekcije za 2017. i 2018. godinu na 22. sjednici od 19. studenog 2015. godine. Isti je objavljen u Službenim novinama Primorsko-goranske županije broj 34/2015 kao i na web stranicama Primorsko-goranske županije.

Ukupan iznos Proračuna Primorsko-goranske županije za razdoblje 2016.-2018. godine

Proračunski prihodi i primici

Budući da se od 2016. godine izrađuje konsolidirani Proračun Županije prihodna strana Proračuna, osim vlastitih izvora Županije, sadrži i vlastite i namjenske prihode njenih proračunskih korisnika.

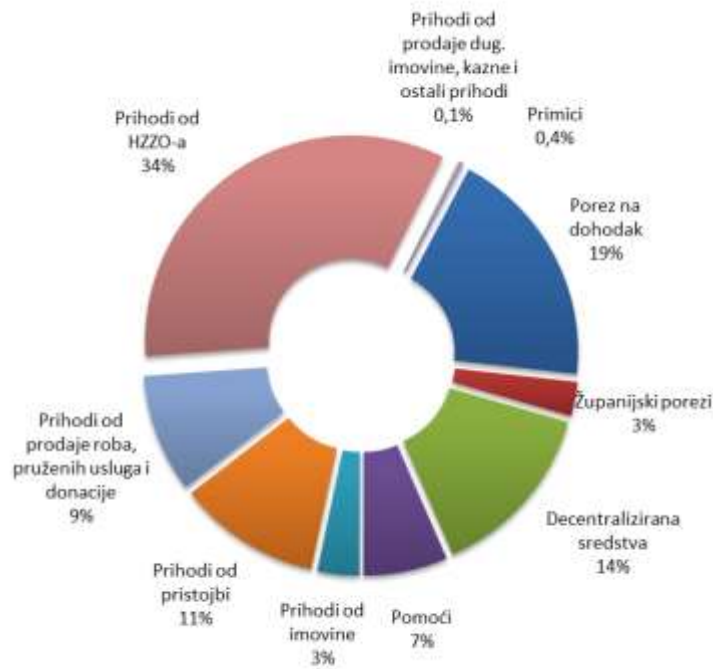
Struktura ukupnih proračunskih prihoda za 2016. godinu

Visina konsolidiranog Proračuna Primorsko-goranske županije za 2016. godinu iznosi 706,0 milijuna kuna, a čine ga sljedeći prihodi i primici:

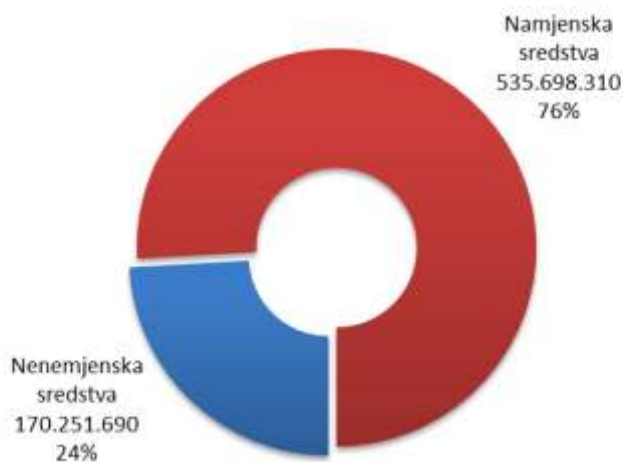
	Millijuni kn
PRIHODI I PRIMICI	Plan 2016.
Prihodi poslovanja	696,5
Prihodi od poreza	183,1
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	112,5
Prihodi od imovine	23,1
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	78,5
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	65,0
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	234,0
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	0,3
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0,2
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	0,2
Primici od financijske imovine i zaduživanja	2,6
Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	0,6
Primici od zaduživanja	2,0
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	699,3
PRENESENI VIŠAK PRORAČUNSKIH KORISNIKA	6,7
UKUPNO RASPOLOŽIVA SREDSTVA	706,0

Struktura proračunskih prihoda za 2016. godinu

Od ukupnog županijskog proračuna za 2016. godinu, čak tri četvrtine sredstava (535,7 mil.kuna) ima već unaprijed određenu namjenu korištenja sukladno posebnim zakonima i drugim aktima, dok jednu četvrtinu (170,3 mil.kuna) čine nenamjenska sredstva proračuna koja se usmjeravaju u projekte od interesa za Županiju i njezine građane.

Udio nenamjenskih i namjenskih sredstava u ukupnom **Proračunu Županije** za 2016. godinu

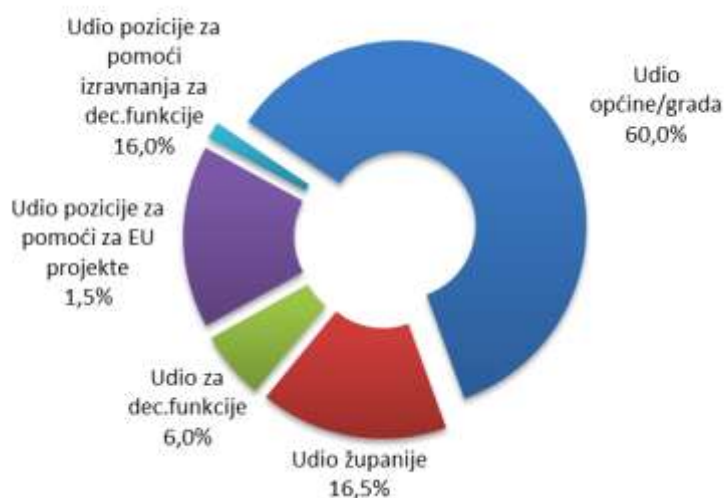

U strukturi nenamjenskih sredstava proračuna najveći udio pripada porezima (89%).

Najznačajniji županijski porezni prihod je porez na dohodak koji se obračunava na oporezivi dio dohotka pojedinca po propisanim stopama. Porez na dohodak zajednički je porez koji se dijeli između države, grada i županije.

Standardno dijeljenje poreza na dohodak

Osim poreza na dohodak koji je zajednički porez, Županija ostvaruje prihode i od drugih „županijskih“ poreza koji se u cijelosti uplaćuju u županijski proračun.

Županijski porezi su: porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila, porez na nasljedstva i darove i porez na automate za zabavne igre.

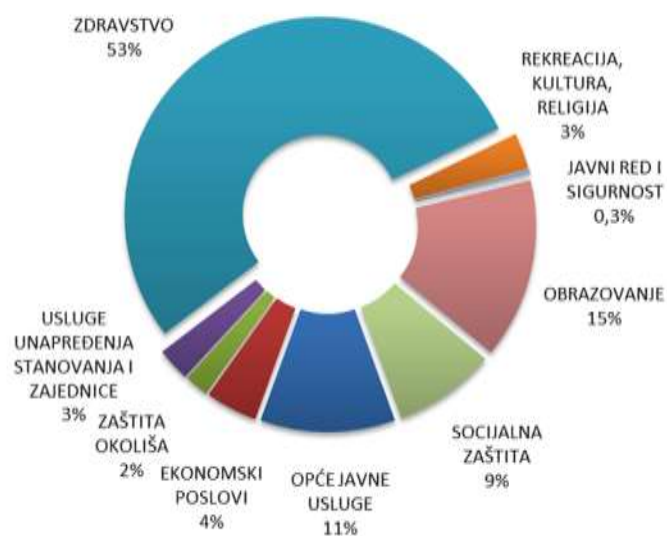
Proračunski rashodi i izdaci

Proračunske rashode možemo promatrati po funkcijskoj klasifikaciji tj. razvrstane prema njihovoj namjeni.

Proračunski rashodi po funkcijskoj klasifikaciji 2016. godinu

FUNKCIJE	milijuni kn	
	Plan za 2016.	
OPĆE JAVNE USLUGE		78,4
JAVNI RED I SIGURNOST		2,3
EKONOMSKI POSLOVI		30,3
ZAŠTITA OKOLIŠA		14,3
USLUGE UNAPREĐENJA STANOVANJA I ZAJEDNICE		19,5
ZDRAVSTVO		375,9
REKREACIJA, KULTURA, RELIGIJA		21,1
OBRAZOVANJE		104,7
SOCIJALNA ZAŠTITA		59,5
SVEUKUPNO		706,0

Najveći dio županijskog proračuna usmjeren je u zdravstvo (53%), zatim obrazovanje (15%) i opće javne usluge (11%).

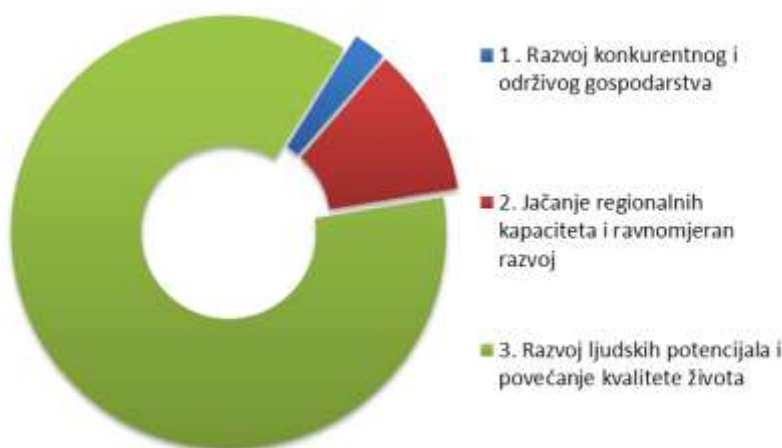
Gore navedeni podaci u stvari predstavljaju raspored proračunskih sredstava prema funkcijama države i ako tim podacima dodamo i raspored rashoda i izdataka prema ekonomskoj klasifikaciji dobiti će se cjelovita informacija o funkcijskoj i ekonomskoj namjeni proračunskih sredstava u 2016. godini.

NAZIV	OPĆE JAVNE USLUGE	JAVNI RED I SIGURNOST	EKONOMSKI POSLOVI	ZAŠTITA OKOLIŠA	USLUGE UNAPREĐENJA STANOVANJA I ZAJEDNICE	ZDRAVSTVO	REKREACIJA, KULTURA, RELIGIJA	OBRAZOVANJE	SOCIJALNA ZAŠTITA	Ukupni zbroj
Rashodi za zaposlene	39,2	0,0	0,9	1,9	4,7	221,3	6,1	9,4	28,8	312,3
Materijalni rashodi	23,5	0,1	8,4	4,0	4,3	114,0	4,2	68,8	23,2	250,5
Financijski rashodi	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,2	0,2	2,8
Subvencije	0,0	0,0	5,0	1,2	0,3	0,0	2,3	0,0	0,0	8,8
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	4,3	0,0	6,0	2,9	5,5	1,2	1,6	0,6	2,5	24,6
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	14,3	0,2	14,7
Ostali rashodi	5,7	2,2	9,7	0,4	4,2	0,9	5,9	0,3	2,7	32,0
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	4,4	0,0	0,3	1,3	0,5	34,1	1,0	11,1	1,9	54,6
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	5,7
Sveukupno	78,4	2,3	30,3	14,3	19,5	375,9	21,1	104,7	59,5	706,0

Povezanost Proračuna sa strateškim dokumentima

Pored rasporeda po funkcijama i ekonomskoj namjeni, proračunska sredstva su u Posebnom dijelu Proračuna prikazana i po programskoj klasifikaciji, odnosno po programima, projektima i aktivnostima. Svaki od proračunskih programa povezan je i sa strateškim ciljevima i prioritetima iz Razvojne strategije Primorsko-goranske županije za razdoblje 2016.-2020. godine. Prikaz usmjerenosti proračunskih sredstava u 2016. godini prema strateškim ciljevima ukazuje i na strateško opredjeljenje Županije prema razvoju ljudskih potencijala i povećanju kvalitete života građana.

Usmjerenost proračuna prema strateškim ciljevima razvoja

Značajniji projekti i aktivnosti u 2016. godini

Primorsko-goranska županija nositelj je provedbe ili sudjeluje u financiranju niza kapitalnih i tekućih projekata, te aktivnosti u školstvu, zdravstvu, prometu i drugim područjima svoje nadležnosti. Svi projekti i aktivnosti iskazani su u proračunu prema izvorima financiranja i vrstama rashoda, a u nastavku su izdvojeni neki od njih.

ZDRAVSTVO

Sufinanciranje pripravnosti barokomore	166.900,00 kn
Sanitetski prijevoz pacijenata u Gorskom kotaru - Dom zdravlja PGŽ	184.000,00 kn
Zdravstveno-rekreativni kamp za djecu iz Vukovara i djecu s cerebralnom i dječjom paralizom - Lječilište Veli Lošinj	220.900,00 kn
Palijativna zdravstvena skrb - Hospicij "Marija K. Kozulić"	334.000,00 kn
Sufinanciranje HMP u turističkoj sezoni - Zavod za hitnu medicinu PGŽ	541.000,00 kn
Sufinanciranje dežurne ambulante - Dom zdravlja PGŽ	580.000,00 kn
Poboljšanje i razvoj zdravstvenog standarda	768.800,00 kn
Projekt rekonstrukcije zdravstvene stanice u Kraljevici - Grad Kraljevica	1.000.000,00 kn
Zanavljanje voznog parka	2.200.000,00 kn
Zakonski standard održavanja i opremanja	22.145.542,00 kn

ŠKOLSTVO

Izrada projektne dokumentacije za realizaciju projekata rekonstrukcije i izgradnje osnovnih škola na području Županije	700.000,00 kn
Stipendiranje deficitarnih zanimanja	350.000,00 kn
Produženi boravak učenika	615.000,00 kn
Programi za poticanje dodatnog odgojno-obrazovnog stvaralaštva	1.025.000,00 kn
Završetak rekonstrukcije OŠ u Kastvu	2.708.000,00 kn
Sufinanciranje rada pomoćnika u nastavi	2.864.700,00 kn
Završetak rekonstrukcije OŠ u Baški	4.600.000,00 kn
Sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola	9.300.000,00 kn

TURIZAM

<i>Strateški plan razvoja turizma sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. - 2020.</i>	<i>200.000,00 kn</i>
<i>Projekt „Šetnica oko Lokvarskog jezera“ – Općina Lokve</i>	<i>250.000,00 kn</i>
<i>Programi kreditiranja poduzetništva u turizmu</i>	<i>340.000,00 kn</i>
<i>Projekt Žičara Čelimbaša – Općina Mrkopalj</i>	<i>500.000,00 kn</i>
<i>Program oglašavanja zračnog prijevoza od interesa za turizam PGŽ</i>	<i>612.500,00 kn</i>
<i>Sufinanciranje kapitalnih projekata razvoja turizma</i>	<i>700.000,00 kn</i>
<i>Projekt Mala Barka</i>	<i>994.750,00 kn</i>

PODUZETNIŠTVO

<i>Potpore inovatorima, udrugama inovatora i komercijalizacija inovacija</i>	<i>333.850,00 kn</i>
<i>Razvoj malih poslovnih zona</i>	<i>725.500,00 kn</i>
<i>Programi kreditiranja poduzetništva</i>	<i>3.362.000,00 kn</i>

POMORSKO DOBRO I POMORSKI PROMET

<i>Utvrdjivanje granica i koncesioniranje pomorskog dobra</i>	<i>1.291.000,00 kn</i>
<i>Projekt EASEA WAY</i>	<i>1.497.360,00 kn</i>
<i>Održavanje pomorskog dobra – lučko i vanlučko područje</i>	<i>1.700.000,00 kn</i>
<i>Dogradnja i rekonstrukcija luka Punat i Njivice – ŽLU Krk</i>	<i>2.500.000,00 kn</i>
<i>Poticanje rada županijskih lučkih uprava</i>	<i>3.399.000,00 kn</i>

CESTOVNI I ZRAČNI PROMET

<i>Rad Županijskog savjeta za sigurnost prometa na cestama</i>	<i>195.000,00 kn</i>
<i>Županijski linijski javni cestovni prijevoz putnika</i>	<i>355.000,00 kn</i>
<i>Održavanja objekata i opreme te podizanje sigurnosno-prometnih standarda aerodroma na području Županije</i>	<i>350.000,00 kn</i>
<i>Javne i nerazvrstane ceste na području Županije</i>	<i>450.000,00 kn</i>
<i>Rekonstrukcija križanja na nerazvrstanoj cesti Novi Vinodolski-Bribir - Grad Novi Vinodolski</i>	<i>500.000,00 kn</i>

REGIONALNI RAZVOJ

<i>e-Županija</i>	<i>755.000,00 kn</i>
<i>Programi ravnomjernog razvitka</i>	<i>3.350.000,00 kn</i>
<i>Regionalni sportsko-rekreacijski i turistički centar Platak</i>	<i>6.389.000,00 kn</i>

SOCIJALNA POLITIKA I MLADI

<i>Uređenje Parka seniora DZSO Volosko</i>	<i>100.000,00 kn</i>
<i>Radno okupacijske aktivnosti korisnika u ustanovama socijalne skrbi PGŽ</i>	<i>197.000,00 kn</i>
<i>Potpore programima izvaninstitucijske skrbi u JLS</i>	<i>200.000,00 kn</i>
<i>Adaptacija Doma za starije osobe „Kantrida“</i>	<i>293.088,00 kn</i>
<i>Ured za mlade PGŽ – poticanje samozapošljavanja, društvenog poduzetništva i zadrugarstva</i>	<i>500.000,00 kn</i>
<i>Projekt uređenja multifunkcionalnog doma za mlade u Gomirju</i>	<i>800.000,00 kn</i>

KULTURA

<i>Putevima Frankopana</i>	<i>100.000,00 kn</i>
<i>Goranska bibliobusna služba</i>	<i>300.000,00 kn</i>
<i>Projekt HERA</i>	<i>1.138.200,00 kn</i>

SPORT

<i>Uređenje SKI poligona „Rudnik“ Tršće – Grad Čabar</i>	<i>100.000,00 kn</i>
<i>Potpora omladinskim „pogonima“ prvoligaških klubova PGŽ</i>	<i>200.000,00 kn</i>
<i>Programi sportova osoba s invaliditetom – Savez sportova osoba s invaliditetom PGŽ</i>	<i>235.000,00 kn</i>
<i>Programi školskog sporta – Savez školskih sportskih društava PGŽ</i>	<i>330.000,00 kn</i>
<i>Upravljanje RSRTC Platak – Goranski sportski centar d.o.o.</i>	<i>1.244.000,00 kn</i>
<i>Centar bazičnih sportskih priprema – Goranski sportski centar d.o.o.</i>	<i>1.320.000,00 kn</i>
<i>Programi općeg sportskog razvoja – Zajednica sportova PGŽ</i>	<i>2.875.000,00 kn</i>

ZAŠTITA OKOLIŠA

<i>Praćenje stanja okoliša, izrada projekata i stručnih elaborata i informiranje javnosti</i>	<i>155.000,00 kn</i>
<i>Jadranski edukativno-istraživački centar za reagiranja na iznenadna onečišćenja mora</i>	<i>280.000,00 kn</i>
<i>Projekt ECO.SEA</i>	<i>999.200,00 kn</i>
<i>Centar za posjetitelje Belli</i>	<i>1.285.000,00 kn</i>
<i>Zaštita mora, morske obale i okoliša</i>	<i>2.250.000,00 kn</i>
<i>Razvoj integralnog sustava gospodarenja otpadom PGŽ</i>	<i>3.848.000,00 kn</i>

RURALNI RAZVOJ

<i>Program kreditiranja poljoprivrede</i>	<i>800.000,00 kn</i>
<i>Projekti ruralnog razvoja</i>	<i>703.000,00 kn</i>
<i>Centar za poljoprivredu i ruralni razvoj</i>	<i>1.800.000,00 kn</i>

Financiranje rada udruga

Županija već dugi niz godina surađuje s udrugama u provedbi javnih politika, a ta se suradnja najčešće očituje kroz različite oblike financijske podrške projektima i programima od interesa za opće dobro te je za sljedeću godinu za navedene namjene planirano preko 9,0 milijuna kuna. Od 2016. godine pravila financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge su se promijenila u cilju veće transparentnosti, a Godišnji plan raspisivanja natječaja za navedene programe i projekte možete pronaći ovdje: <http://www2.pgz.hr/doc/dokumenti/2015-12-plan-natjecaja-2016.pdf>

